

Проект LIFE20 NGO4GD/BG/000017
„Кръгова икономика за устойчиво бъдеще –
гражданското общество в България за
Европейския зелен пакт“
Финансиран от Програма LIFE на Европейския съюз

**Кръговата икономика -
икономика на безкрайните
ВЪЗМОЖНОСТИ**

Кръгова икономика - същност

Кръговата икономика е

модел

на производство и потребление, насочен към

удължаване на жизнения цикъл

на ресурсите, материалите и продуктите

и ограничаващ до

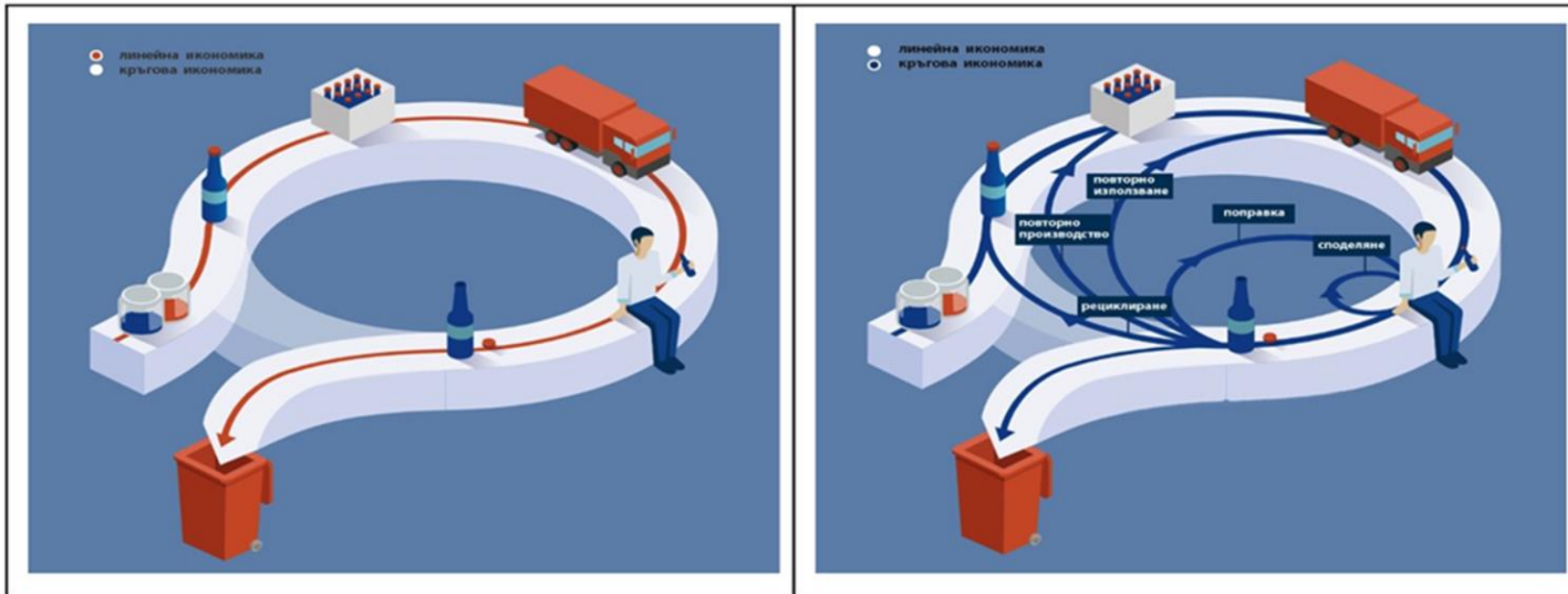
минимум отпадъците

Кръгова икономика – характеристики

- ❑ Функционира в противовес на традиционния линеен модел „добив-производство-потребление-изхвърляне“
- ❑ Възможно най-дълго:
 - споделяне
 - заемане
 - повторно използване
 - поправка
 - рециклиране на съществуващи материали и продукти
- ❑ Намалява натиска върху първичните суровини и природните ресурси, които са ограничени, и зависимостта от тях
- ❑ Използва вече съществуващи материали и продукти като входящи материали за производството и намалява въглеродния отпечатък

Кръгова икономика – характеристики

- ❑ Функционира като своеобразна затворена система
- ❑ Произвежда функционални, безопасни продукти, по-ефективни, достъпни, с по-дълъг живот и проектирани за повторно използване, поправка и висококачествено рециклиране на продукти

Кръгови бизнес модели

■ Модели за кръгов дизайн

- Фокусират се върху разработването на съществуващи или нови продукти и процеси, които целят оптимизиране на кръговостта.
- Продуктите се проектират да издържат по-дълго и/или да бъдат лесни за поддръжка, ремонт, преработка или рециклиране.
- Разработват се и/или се използват нови материали – например на биологична основа, по-малко ресурсоемки или напълно рециклируеми.

■ Модели за оптимално използване

- Имат за цел да увеличат стойността и използването на даден продукт по време на удължен живот.
- Основават се на запазена собственост върху продукт и/или поемане на отговорност за продукта през целия му полезен живот.

■ Модели за възстановяване на стойност

- Фокусират се върху максимално възстановяване и рециклиране на продукти и материали след тяхното ползване в нови продукти или полезни ресурси, за да се намали разхищаването и да се спестят ресурси.

Ползи от кръговата икономика

- Намалява използването на природни ресурси, натиска върху околната среда и емисиите на парникови газове
- Прекъсва връзката между икономическия растеж и потреблението на ресурси
- Повишава ресурсната ефективност и намалява материалните разходи
- Повишава сигурността в доставките на суровини и материали и конкурентоспособността
- Намалява разходите за обезвреждане на отпадъци
- Осигурява развитие на пазара на труда чрез създаване на нови работни места
- Спестява пари на потребителите
- Стимулира иновации и икономически растеж

План за действие за кръгова икономика на ЕС

- Официалният План на ЕС за кръгова икономика и предстоящи промени в регулациите
- Инициативи по целия жизнен цикъл на материалите и продуктите, като се фокусира върху:
 - Устойчиви екодизайни
 - Кръгови икономически процеси
 - Устойчиво потребление
 - Предотвратяване образуването на отпадъците
 - Запазване на ресурсите в икономиката на ЕС за максимално дълъг период

Цели на Плана за действие

- **Да направят устойчивите продукти норма за ЕС** – Директивата за екопроектирането - дълготрайност, съдържание на ре-, условия за повторна употреба и лесна преработка, закупуването на услуги вместо продукти, цифровизация
- **Да овластят потребителите** и публичните купувачи - надеждна и полезна информация относно показателите за устойчивост на продуктите, защитата на потребителите срещу т. нар. екологични заблуди и практиките за преждевременно остаряване
- **Да се фокусират върху сектори**, които използват най-много ресурси и където потенциалът за кръговост е най-висок
- **Да осигурят по-малко отпадъци и повече стойност** - нови количествени цели, повече разделно събиране и висококачественото рециклиране, вторични суровини и др
- **Да направят кръговостта функционална и работеща за хора, региони и градове** - промишлена симбиоза, биоикономика, цифрови технологии за картиране на ресурси, екологосъобразни технологии, новата стратегия за МСП, инструментите за финансиране
- **Да водят глобалните усилия в областта на кръговата икономика**

КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА

ВОДИ ДО

ПРЕЗАРЕЖДАНЕ

на процесите по

ПРОИЗВОДСТВО

И

ПОТРЕБЛЕНИЕ

Приоритетни области

- Електроника и ИКТ
- Акумулаторни батерии и превозни средства
- Опаковки
- Пластмаси
- Текстилни изделия
- Строителство и сгради
- Храна, вода и хранителни вещества

Национален контекст

- Национален План за управление на отпадъците 2021-2028 г., приет от Министерски съвет в 2021 г.
- Стратегия и план за действие за преход на Република България към кръгова икономика за периода 2021-2027 г.
- Възможност за българския бизнес, публични и неправителствени организации, образователни и научни институции, граждани, да участват пълноценно в стартирания диалог и действия за промяна на съзнанието, поведенческите модели и бизнес процесите, така че всички заедно да гарантираме една по-чиста околна среда при устойчив икономически растеж

Въпроси и коментари

